Székesfehérvár, 1911. XVIII. évfolyam, 142. szám. Kedd, november 28.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak: I évre 16 kor., 1/2 évre 8 kor., 1/4 évre 4 kor. Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő: BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este. Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1. Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdékben.

Olvasóinkhoz.

Óriási fontosságu változást kell bejelentenünk lapunk olvasóinak.

A Fejérmegyei Napló december 2-án, szombaton napilappá alakul át.

A rohanó idők, a mindig emelkedő igények, az ujságirás napról-napra fejlődő viszonyai hozzák létre ezt a változást.

A szükségét magunk is régóta érezzük már.

Az események sokszor annyira összetorlódnak, hogy az olvasóközönség nagyon nehezen nélkülözi a napról-napra való értesülést. Mi pedig annál sulyosabban érezzük a hetenkint háromszor üresen tátongó napot, amelyen meg kell állanunk és türelmesen várnunk a következőt, amely olvasóközönségünk érdeklődését kielégíti. Körülöttünk csoportosul munkatársaink tettrevágyó, dologra kész serege, akiket nagyon sokszor kénytelenek vagyunk elutasitani azzal, hogy a helyszüke nem engedi szellemi termékeik napvilágra jutását.

Különösen nehéz a helyzet nálunk Fehérvárott, ahol most már három napilap áll a közönség szolgálatára s tájékoztatja őket mindarról, ami egy megye és város határain belül történhetik.

Ezt a konkurrenciát egy magában bizó, elveivel tisztában levő lap nem viselheti.

A Fejérmegyei Napló tehát szombaton összeolvad a Fejérmegyei Uj Lappal, a mellyel eddig is egy szerkesztői helyiségben, ugyanazon nyomdában készült, ugyanazon ideálokért lelkesedő férfiak szellemi vezetése alatt.

Maradunk, akik voltunk, fanatikus hivei keresztény magyar hazánknak. Lelkünkben tápláljuk annak a halhatatlan eszménynek képét, amely becsületes, tisztességes, haladó, erősödő városunk és megyénk jövendőjét kivánja munkálni. Nem támadni, nem rombolni, nem viszályt támasztani, nem ellentéteket élesiteni, mi épiteni akarunk. Össze akarunk fogni minden becsületes, jólelkü emberrel, aki városunk haladását lelkén viseli; aki jó ember, az jó barátunk lesz, aki ellensége a becsületes haladásnak, az ellenfélként talál bennünket szemben.

Őszintén beszélünk: mi olyan városi és megyei lapot akarunk olvasóközönségünk kezébe adni, amely a családok lapja legyen. Még az árnyéka is távol álljon annak, hogy a családanya, a szülők féltett drága kincse: a fehérlelkü leány, teljes bizalommal ne vehesse a kezébe. Lapunkban helyet fog találni a lelkesedés minden szép iránt, mindaz, ami érdekes lehet, otthonos lesz a jókedv, csak egy lesz kizárva, aminek egy tisztességes család asztalán helye nem lehet, a jóizlést, erkölcsöt, tisztességet sértő ocsmányság, amely — sajnos — annyira megmételyezte már a magyar hirlapirodalmat.

Mi nem versenyezhetünk a fővárosi lapokkal, azoknak sem terjedelmével, sem tartalmával, de meg abban az időben sem, amikor azok a közönséget maguknak foglalják, le a déltáji órákban. Azért azon leszünk, hogy lapunk már a kora esti órákban megjelenvén, este, a napimunka lezajlása után, a békés családi kör kedves, szivesen várt, szivesen látott vendége legyen, amelyet örömmel és megelégedéssel tesznek le. Ezért leszünk rajta, hogy kellemesen szórakoztató tárcáinkkal is kedvében járjunk olvasóinknak. Lesz még ezenfelül egész csomó ujitás, amely a mindennapi megjelenés előnyös helyzetéből fakad.

Hogy pedig olvasóink anyagi erőit igénybe ne vegyük, örömmel hozzuk tudomásul, hogy

a Fejérmégyei Napló előfizetése a mostani terjedelem mellett

Fehérvárott egy hónapra . 60 fillér,
vidékre „ „ . 1 korona

leend. Olyan ár, amelyet a legegyszerübb és legszerényebb igényü polgártársunk is megbir.

Bizonyára kérdezni fogják olvasóink, hogy mindez hogyan lesz lehetséges? Ugy,

Mese.

Mesét mondok, szépet
Szavam figyeljétek.
Két kis nyulról szól majd,
Ki nagyokat óhajt.

Egyik emigy szóla:
Füllelj okos szóra
Jó pajtásom képé:
Kicsi ez a bódé!

Álljunk össze ketten
Husvét után kedden
— Ember házat épit,
Tegyünk mi is ép igy.

Köpé nagyot néze
Erre a beszédre
De végre bólintott
S hozzá fogtak legott.

Kaparták és turták,
Földbe lyukat furták,
Kövel körül rakták,
Gyommal takargatták.

Fát hordott most egyik
Dolgozott napestig
Emez darabolta . . .
De biz **vacok volt a,**

Mikor elkészüle,
Mindkettőjük füle
Melyen lekonyula;
— Istenverte nyula —

Látták, hogy hiába,
Fogtak nagy munkába
Elérték a régit:
Nyul csak vackot épit.

De most oda vetve,
Füllel legyingetve
Mond egyet a koma:
— Hallgassunk csak oda!

Az ember sem tehet
Nálunk sokkal többet;
Épit ugyan házat
Nem egyet, sőt százat,

De **csillagos eget,**
Bizony nem teremthet,
Meg van kötve keze
S csak emberi: esze.

Diabló.

Amiről a park fenyűi regélnek.

— *A „Fejérmegyei Napló" tárcája* —

(Vége.)

Az a másik nagyon szép nő volt. Nem csoda, hogy az elvvágyó Salomváry alig várta, hogy betegeskedő nejére ráboruljon a sir homálya, hogy uj asszonyt vezethessen a házhoz.

Az pedig nem sokat gondolkozott, hogy hozzámenjen-e, hisz a férfi szivében rég elfoglalta már az elhunyt helyét, miért ne lenne örököse egyéb jogaiban is.

A világ ugyan beszél, beszél, de aztán, ha az ujdonság ingere elmult, abbanhagyja és keres más tárgyat.

És tán igaza volt.

De mégis volt valami, ami az uj pár boldogságát némikép feszélyeztette: az a kis sápadt leány, ki ugy látszik örökölte anyjának beteges érzékeny természetét. Kedves kis vonásain ott ült már a sorvasztó kór lehelete s mint egy örökös szemrehányás lebegett folyton atyja és mostohája előtt.

És a gyermek érezte, hogy mennyire teher ő s bár senki sem bántotta, az a fagyos hidegség, mellyel atyja és uj anyja részéről találkozott, elég volt, hogy azt a gyenge kis virágot elhervassza.

Gyönyörü téli délután volt. A nap áttörte a sürü ködöt és halvány fénye ráesett a frissen esett hóra s az mint kristály csillogott a park fáin, bokrain.

— Ella, mi most apával elmegyünk, — szólt a mostoha, — te itt fogsz addig szobádban maradni. Nézegesd a képes-könyveket, melyeket Jézuska hozott s ha valamire szükséged lesz, hivd be a dadát, de ki ne próbálj menni, mert akkor megharagszom. És szemöldeit összevonva, komoly tekintetet vetett a gyermekre, ki mint törbeesett madár reszketett előtte.

— Igen, mama, — rebegé aztán halkan a gyermek és lesüté szemeit, mikor annak a magas szép asszonynak a tekintetével találkozott, ki ezután már a régi mamát fogja helyettesiteni.

A szép asszony kiment és felült férjével az elegáns szánra, melyet a tüzes mének sebesen ragadtak tova.

Egy darabig még hallatszott a lovak csengőinek éles hangja, majd mind tompább és tompább lőn, végre egészen elhallgatott.

A gyermek pedig oda ült az ablak mellé és bámult ki a hófedte tájra. Ugy elnézegette azokat a fekete, károgó hollókat, melyek nagy

Sövegjártó János hazai és rumburgi vászon-áruháza barátok épülete, AZELŐTT: Özv. HANEL ANTALNÉ
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK

Mai lapunk 4 oldal.

00000678

hogy a Fejérmegyei Uj Lapnak s a Fejérmegyei Naplónak ma annyi előfizetője van, hogy ha ezeket sikerül megtartanunk — amint hisszük, hogy sikerülni fog, — a lap anyagi helyzete képes lesz megtártani az egyensúlyt.

Egyébként pedig annyi derék és munkára kész uj erő áll rendelkezésünkre, hogy az eddigi előfizetők számának gyors fölszaporodását alaposan remélhetjük.

Azonban a legteljesebb jóakaratra szükségünk van. Elveink barátai, eszményeink munkásai, egy szebb kor, egy erőteljes Magyarország építői álljanak mellénk. Mi önzetlenül dolgozunk, szives örömmel áldozatul hozzuk lelkünk és lelkesedésünk minden erejét s azt kérjük, hogy tudósításaikkal, előfizetéseikkel és előfizetők gyüjtésével álljanak nagy vállalkozásunk mellé. Akkor a siker, a biztos és megdönthetlen siker nem maradhat el.

Az előfizetési pénzek a Fejérmegyei Napló kiadóhivatalába küldendők.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hir.** Prohászka Ottokár dr. megyéspüspök tegnap este visszaérkezett székvárosába.

— **Esküvők.** Knazovitzky Elemér helybeli vaskereskedő f. hó 26-án d. e. 11 órakor vezette oltárhoz Szabadkán a székesegyházban Schossig Terézia Viktória urhölgyet. Násznagyok voltak Maron István városi számvevő és Schossig Ferenc szabadkai MÁV. hivatalnok.

Terestény Emil abai jegyző délelőtt 11 órakor tartotta esküvőjét a Jézus Szive templomban *Szenzenstein Mariska* kisaszonnyal, Szensenstein János építőmester bájos leányával. Az esketést Kolonics Károly nadapi plebános végezte, a ki szép beszédet intézett az ifju párhoz. A pompásan földiszitett és kivilágitott templomot zsufolásig megtöltötte az érdeklődők nagy sokasága.

Opolczer Oszkár helybeli m. kir. pénzügyi számtiszt ma délben tartotta esküvőjét Dudositz Annuskával, Dudositz János ny. főtanitó leányával a székesegyházban. Tanuk voltak: Jámbor Zsigmond zenetanár és Weisz Antal M. Á. V. tisztviselő.

— **Hálaadó istentisztelet.** Szögyény-Marich Ilona grófnőnek gróf Chorinsky Károllyal Berlinben tartott esküvője alkalmából f. hó 25-én délelőtt 10 órakor a csóri plebánia-templomban ünnepélyes szent mise tartatott, melyen résztvettek a község előljárósága, az uradalom képviselői és nagyszámu hivő közönség.

— **Püspökünk könyve holland nyelven.** Wense Róza bárónő — a mint tudvalevő — leforditotta *Prohászka Ottokár dr.* megyéspüspökünk *Elmélkedések az evangeliumról* cimü gyönyörü munkáját német nyelvre. A németek vallásos irodalma elragadtatással ir a könyv nagyszerü gondolatairól. Hogy mekkora a könyv népszerüsége, kitünik abból, hogy nagyon rövid idő alatt három kiadást ért és már 15 ezer példányban forog közkézen. A praktikus müncheni kiadó nem egy kötetben jelenttette meg az evangeliumról irt elmélkedéseket, hanem több külön kis kötetben adta közkézre az Oltári szentségről, az Adventról a karácsonyról, husvétról, pünkösdről szóló részt. Igy sokkal könyebben hozzáférhető és kezelhető. Az Oltári Szentségről szóló részt: *Liebe bis an's Ende* most már holland nyelvre is leforditották: *De liefde tot het einde* cimen. A mint mi halljuk, Amerikában angol nyelvre készülnek leforditani Prohászka Ottokár dr. müveit.

— **Tanügyi kinevezés.** Gróf Wimpfen Siegfried a szinatelepi róm. kath. iskolához Pethő Barna tanitót nevezte ki. Pethő eddig Erdőteleken (Heves. m.) működött előljárói nagy megelégedésére.

— **Gazdászati kinevezés.** Kovács Miklós felsőbesenyői (Ercsi) intézőt a győri káptalan jószágigazgatójává nevezte ki. Kovács kitünő gazdász és kiváló üzletember hirében áll, ki nemcsak a földet tudja a legintenzivebben kihasználni, hannem a terméseket is a legszakszerübben helyezi el. December 1-én foglalja el uj állását.

— **A Jézus Szive temploma** egy gyönyörü ajándékot kapott. Sárkány Anna tanitónő a templom tabernakulumának belsejére egy pompás takarót festett. Nehéz fehér selyemre buzavirágkoszorut és szétszórt virágokat festett oly megértő művészettel és oly kiváló tudással, amelyet nem győzünk elég dicsérő szóval elhalmozni. A meglepően szép munka valóban megérdemli, hogy minél többen megcsodálják s ezért a végleges elhelyezés előtt Knazovitzky Béla ur divatáru üzletének kirakatában néhány napig látható lesz a művészetkedvelők örömére.

— **Személyi változás a vizvezeték épitésénél.** Pogány Béla a Wippler és társa cég mérnöke, aki az Aszalvölgyben készülő galériánál a munkálatokat vezette, szombaton délután eltávozott városunkból. Értesülésünk szerint Pogány mérnök megbetegedett s egészségének helyreálltáig egy másik mérnök, Müller Károly jön a helyébe, aki a szakértők szerint kitünően érti a galéria épitést és az eddig lassan (de azért nem biztosan) haladó munkálatokat lényegesen gyorsabb tempóban fogja folytatni. Reméljük a legjobbakat. Azt azonban őszinte örömmel regisztráljuk, hogy a mit régóta óhajtottunk, amit Pogány ur régesrég megtehetett volna már, hogy megszabaditott bennünket becses jelenlététől.

— **A móri kath. népszövetség** a járásban szervezett népszövetséggel együtt, Móron f. hó hó 26-án délután fél 3 órakor sikerült gyülést tartott. A gyülést Szücs Róbert móri gyógyszerész, a móri népszövetség igazgatója nyitotta meg. Dr. Schleicher Imre móri ügyvéd lelkes szavakkal a szabadkőmivesség elleni küzdelemre, Griger Miklós dr. bakonysárkányi plebános a kath. iskolák védelmére lelkesitették a hallgatóságot. Végül dr. Molnár István központi kiküldött gazdasági kérdéseket tárgyalt. A gyülésből kifolyólag Zichy kultuszminiszterhez a Mária-kongregációk érdekében feliratot intézett, Barkóczyt pedig üdvözölték.

---

csapatokban szálltak alá a hóboritotta pázsitra, aztán felemelkedve szárnyaikra ismét lomhán lebegtek odább.

Epedő szemekkel tekintett a dértől csillogó fákra és cserjékre. Olyan jó volna azokat most közelről megnézni, ámde nem szabad.

Egyszerre csak pillantása a fenyvesre esik és azután szemeit le sem veszi róla.

Mert milyen szép is az: mintha a Jézuska ezüsttel hintette volna meg ágacskáit, ugy csillognak a táncoló napsugárban és olyan gyönyörüen illik az a fehér hólepel a fölé a haragoszöld lomb fölé.

Aztán, amikor megpillantja ott a fák között a fehér márvány oszlopot, mely alatt az igazi mama nyugszik, ugy elkomorul. Nagy égszinkék szemeit elfátyolozza a köny; és ugy tetszik neki, mintha ujra látná azt az édes, halvány arcot maga előtt és sóvár vágy szállja meg átkarolni azt a karcsu oszlopot.

Majd eszébe jut, mit mondott mostohája s érzi annak szigoru tekintetét arcára tapadni s ijedve kapja vissza a kilincstől kezecskéit, mintha félne, hogyha kinyitja, mostoháját fogja ott találni. Lassan, megszégyenülve sompolyog tehát visza az ablakhoz és néz tovább.

És a liget fái szinte hivni látszanak, mintha ezüstös ágacskáikkal feléje integetnének, mintha látná édesanyját szomoruan bolyongani alattuk. Feléje tekint és esdő hivó szemei azt látszanak mondani: Hát nem jösz hozzám kis leányom?

És a gyermek ujra az ajtóhoz lép, hirtelen, erőszakos bátorsággal rántja azt fel, aztán a kastély örökzöldded befuttatott előcsarnokában mégegyszer, mint a gyáva őzike, remegve hordozza körül tekintetét, azután mikor látja, hogy senki sem vette észre, gyorsan, mint csak gyenge lábai birják, rohan a park puha porondján egyenesen a kis fenyves felé. Fehér homlokán kidagadnak a kék erek, szőke haja kibomlik a gyors futásban és libegve röpül utánna keskeny mellét majd szétszakitja gyors lélekzete, de ő csak egyre fut azok felé az édes kis fenyők felé...

Aztán mikor eléri a ligetet, kis kezeit ráteszi a szivére, hogy csillapitsa annak lázas dobogását s megtörve, kimerülve rogy oda, arra a fenyők közül kivillanó fehér oszlopra. És átöleli azt a hideg követ, égő arcocskáit hozzányomja a hűs márványlaphoz, mig kis ajkai zokogva, zihálva sóhajtják:

— Édes mamám!

Mikor a mostoha megjő, a gyermeket lázban találja. Orczái majd kicsattannak a pirtól szemei, tüzben égnek, de kezei jéghidegek.

— Rossz gyermek. Bizonyosan, mig távol voltunk, kimentél, pedig hányszor mondtam, hogy engedelmem nélkül nem szabad kilépned: de neked a jó szó nem használ, mert makacs vagy.

— Nem, nem, mama, — szól a gyermek de szemeit nem meri mostohájára emelni, félvén hogy tekintetéből kiolvassa, hogy most nem mond igazat.

S a gyermek ott fekszik hófehér párnácskáin, hideg veriték ül ki homlokára, ajkai lázasan remegnek és minden lélekzetvételre mintha valamit szurnának mellébe.

— Tüdőgyuladása lesz, — szól az orvos, bizonyára meghütötte magát a kicsike.

— Meggyógyul-e? — kérdé az apa, — kinek szivét mégis csak meghatja a gyermek szenvedése, hisz az ő véréből való vér az.

— Ha csak Isten nem segit . . . Nem hiszem, hogy ily gyenge szervezet kibirja, — válaszol vállát vonogatva.

— És eljön az éj s a gyermek láza egyre nő.

Atyja ott ül ágya mellett s a gyermek görcsösen tartja kis izzadó kezeiben az apa izmos kezét és tekintetét mereven szegezi reá. A szobá másik sarkában a mostoha áll s egy kis ezüst kanálkába óvatosan csepegteti az orvosságot.

A gyermek szemével int atyjának, hogy hajoljon hozzá közelebb, aztán mikor azt megteszi, átöleli sovány karjaival annak nyakát és halk, fojtott hangon, hogy senki más meg ne hallja, suttogja füleibe:

— Tudod, apa, én ma délután kinn voltam, elmentem a mamához, oda a kis fenyvesbe. De ugy-e te nem haragszol? Hisz a mama hitt engem. Azt mondta, hogy már rég-rég vár reám. De te papa, ugy-e ezt nem fogod senkinek elmondani, és — aggódó tekintetet vetett az ágy felé közeledő mostohára.

Aztán akadozva folytatja:

— És én el fogok menni a mamához, mert megigértem neki és ugy-e apa megengeded, hogy ott lakhassam azalatt a szép fehér oszlop alatt, ott a fenyők között az én mamácskám mellett.

S az erős férfinak arczán két csillogó könycsepp folyik végig és mintha a gyermek esdő kék szemeiből annak a szegény elhagyott asszonyak a szemrehányását olvasná ki, olyan nehéz lesz tőle a lelke. Aztán mikor a szép mostoha odalép, hogy a gyermeknek orvosságot nyujtson, ajkait összeharapja, szemeit elfutja a vér, vadul, durván kiált rá az asszonyra:

— Anyját megölted, ezt ne bántsd!

S a nő megkövülve, meghökkenve lép vissza ő pedig odaveti magát a gyermek hidegülő tetemeire és ugy zokogja:

— Én nyomorult! én nyomorult!

Künn pedig a homályos, álmos éjszakában a kis fenyők alatt olyan sajátságos nesz és suttogás támad, mintha kis angyalkák dal énekelnének, édes dalt megtérő társuknak, mintha az a fehér, szomoru asszony ott a márványoszlop alatt mosolyogva, örülve mondaná:

— Hát mégis eljöttél hozzám, én édes drága, kedves gyermekem?

Alfonz.

00000679

— **Az Országos Katholikus Szövetség** igazgatótanácsa szombat este rendes ülést tartott. Elnök inditványára Zsembery István dr. ügyvivő alelnök és Hindy Zoltán igazgatónak ama fáradhatatlan tevékenységükért, mellyel a XI. kath. nagygyülés páratlan sikerét előkészitették, jegyzőkönyvi köszönetet mondtak. Ezután tárgyalás alá került az igazgató jelentése, melynek során elhatározták, hogy Budapesten, Aradon Nagyváradon és Temesvárott a szövetség közmüvelődési tanfolyamokat rendez, továbbá, hogy Mihályfi Ákos dr.-nak a nagygyülésen a katholikus egyetemről tartott előadását előző idevonatkozó előadásaival és cikkeivel együtt a „Katholikus Közlöny" külön számaként közreadják. Tudomásul vették, hogy a nagygyülés évkönyve már is sajtó alatt van s hogy a határozatok végrehajtása megkezdődött. Többek hozzászólása után egyhangulag határozatba ment, hogy a katholikus autonomia minél sürgősebb megvalósitása iránt, az ujabb időben érthetetlenül támadt és indokolatlan ellenszenv folyton az eddiginél sokkal erősebb országos mozgalom indittassék.

— **Küldöttség** járt tegnap az igazságügyminiszternél a főispán vezetésével, hogy a váli járásbiróságot ne helyezzék át Bicskére. Ha pedig ez mégis megtörténnék, akkor egy uj járásbiróságot állitsanak fel Martonvásáron. A miniszter kijelentette, hogy a kérelmet elvben nem tartja keresztülvihetetlennek.

— **A zsidó hitközség** városunkban a napokban alakult meg, még pedig a következő névsorral:

Hitközségi elnök közfelkiáltással ujból Grünfeld Jakab lett. Az elöljáróság tagjai lettek: Alelnök: dr. Lövy Károly, kultuszelöljáró: Basch Adolf, pénzügyi elöljáró: Pető Miksa, iskolaszéki elnök: dr. Steiner Jákó, pénzügyi ellenőr: Bernstein Sámuel, gazdasági elöljáró: Ofner Mór. Rendes elöljárók: Engel Sándor, dr. Pataki Ármin, Pollák Gusztáv, Sommer Mór, Stern Mór, Schlesinger Sándor, Vermes Mihály, Wertheim Ármin. Elöljárósági póttagok: Deutsch Gyula, ifj. Singer József, Prager Fülöp, Brust Ármin, Bergmann Miksa. Az iskolaszék következőből alakult: rendes tagok: Friss Adolf dr., Heumann József, Lövy Márk dr., Márton Jakab, Wertheim Pál. Póttagok: Deutsch Gyula, Schlesinger Sándor, Vértes Sándor. A kultuszbizottság tagja lettek: Bernstein Sámuel, Bruszt Ármin, Deutsch Gyula, ifj. Singer József. A gazdasági bizottság tagjai: Káldor Dávid, ifj. Singer József. A számvtzsgáló bizottságba választattak: Pollák Henrik, ifj. Singer József, Schmelzer Jákó, Wertheim Pál, ifj. Weisz Adolf, A gabella bizottság pedig a következőkből alakult: Basch Adolf, Bernstein Sámuel, Deutsch Gyula, dr. Lövy Márk.

— **Felülfizetések.** A ker. munkásegyesület Katalin bálján a következők fizettek felül: Krasztina Lajos 5 kor., Frank József 1 kor. 80 fill., ifj. Szabó András, Kulifai József 1—1 kor., Szalai Imre 80 fill., Czentár Miháhályné 40 fill., Szaltzgruber József, Makk Imre, Fülöp István, Polczer Antal 20—20 fill.

— **A mentők gyüjtése.** A székesfehérvári önkéntes Mentő-Egyesület szeretettel kéri a város és megye hölgyeit, kik e nemes és humánus intézményt becsülik és a mentők munkájának eredményes fokozásában részt óhajtanak venni, kegyeskedjenek bejelenteni pontos cimüket. A cim bejelentése akár személyesen, akár irásban vagy telefon (23) G. Gödör Lajos titkárnak cimére Távirda-utca történhetik. A mentők teljes bizalommal várják a város és megye hölgyeinek támogató pártfogását.

— **Vigyázz!** A helybeli csendőrtanosztály f. hó 29-én délelőtt 8—12 óráig a pestispincék mögött elhuzódó sárgaföldes gödörben lőgyakorlatot tart, miért is a közönséget figyelmeztetjük, hogy a fentjelzett időben az arravaló közlekedés veszélyes.

— **Borzalmas halál.** Az Ercsi községhez tartozó Gőböljárás pusztán *Borsiczki.* József 14 éves fiú a gőzeke körül segédkezett. Nehéz munkája volt, mert a gőzekénél a munkások kora reggeltől késő estig dolgoznak s csak igen kevés idejük jut az alvásra. Mikor az egyik gép a tábla tulsó felére vontatta az ekét, a kifáradt fiu felhasználta az alkalmat, ledőlt a földre pihenni. Alighogy letette a fejét, a következő pillanatban már aludt. Borsiczki József a 14 éves fiú csintalanságával többször megtette azt, hogy elszaladt az ilyen szabad percekben a közelében levő pajtásaihoz s épen ezért a gépész most is azt hitte, hogy a fiu valahova elszökött. Nyugodtan eresztette tovább a gépet. Mikor azután ujbói viszszafelé huzatták a gőzekét, akkor vették észre, hogy Borsiczki Jóska nagy vértócsában fekszik a fekete földön. Élet már nem volt benne, *laposra gázolta a gőzeke.*

A birói vizsgálat megállapitotta, hogy Borsiczki József saját gondatlanságának lett áldozata.

VITA FORRÁS SÓSKUT VASPATAK

Biztos gyógyszer: gyomor- és cukorbetegeknek köszvény-, hólyag és vesebetegeknek.

Félpohár VITA-forrás a gyomorégést azonnal megszünteti.

A vállalat tulajdonosa:

„CONSUM" kereskedelmi részvénytársaság

Budapest, VI., Teréz-körut 4. Telefon 10—13.

Kapható: Kovács Pál, Pinkás Zsigmond Fiai, Simon György és Szigethy Testvérek cégeknél.

— **A bodajki népszövetségi** akadémia folyó hó 26-án megtartotta az előadást. Előadók voltak: Laszczik Lóránt főtanitó, aki a „Világnak hat nap alatt való teremtése," cimen tartott népies szabad előadást. Utánna Dr. Kmettykó János körorvos tartotta meg felolvasását a tüdővészről. Az orvosi tudomány nehéz száraz anyagát, élvezetes, figyelmetlekötő módon adta elő. December 3-án vasárnap a Népakadémiában Horváth Sándor tanárjelölt tart előadást. Ezt követi a „Francia forradalom" cimü képsorozatnak 60 vetitett képben való bemutatása.

— **Betörők a kaszárnyában.** Tegnap reggel a cs. és kir. 69-ik gyalogsági laktanya 6-os számu raktárában betörők jártak. A rendőrség a nyomozást nyomban bevezette s megállapitotta, hogy a tettes a raktárt bezáró lakatot lereszelte, a nyitott irodába ment, ott az iróasztal 3 fiókját felfeszitette, azok egyikében a szekrény kulcsait megtalálta. Felnyitotta a szekrényt is, de miután ott az általa keresett kézipénztárt nem találta, az asztalfiókban talált egy korona körüli pénzt magával vitte.

A tolvaj tudta, hogy a pénzt a raktár irodájában a szekrénybe elhelyezett kézi pénztárban tartják, de arra nem számitott, hogy az általa keresett 3—4000 koronát napokkal előbb az irodahelyiségből a kézi pénztárral együtt már elszállitották. A rendőrség a tettest keresi.

— **Óvintézkedés** a vörheny járvány ellen. A rendőrfőkapitány a következő rendeletet adta ki: Közhirré teszem, hogy városunkban főleg ennek Palotaváros nevü részében, a kanyaró köznyelven „vörös" betegség aggasztó mérvben mindinkább terjed. Ezen betegség, mely rendkivül ragályos s a felnőtt egyéneket sem kiméli meg, nem oly jámbor lefolyásu, mint amilyennek a közhit tartja, sőt nagyon gyakran, ha nem halálos végü is, az egész életre kiható egészségháboritást hagy maga után. Minthogy hivatalos tudomásom ván arról, hogy ezen ragályos betegségben szenvedő gyermekek nem minden esetben vétetnek orvosi kezelés alá, vagyis azokhoz orvost senki se hiv, ennélfogva ugy saját érdekükben, mint mindnyájunk érdekében felkérem mintazokat, akiknek gyermekek ápolása, gondozása törvényes kötelességük, hogy gyermekeik megbetegedése esetében azonnal orvost hivjanak, annyival is inkább, mert a hatóság most sem fogja eltürni, hogy egyesek gondatlansága következtében mások egészsége, élete veszélyeztessék s a mulasztókat ép ugy, mint a közelmultban, ismét sulyos büntetéssel fogja sujtani. Felkérém egyuttal a város t. lakosságát, de főleg a helybeli tanári és tanitói kart, valamint a gyakorló orvos urakat, hogy a hatáskörükben észlelt mulasztásokat azonnal tudomásomra hozni szíveskedjenek. Székesfehérvár, 1911. november hó 24-én. Ságy, rendőrfőkapitány.

— **Vádak a volt főkapitány ellen.** Dr. Almássy Antal jelenleg budapesti lakos, ügyvédjelölt 1909. julius 29-én egy fegyelmit kérő feljelentésben azt állitotta Reé István ny. rendőrfőkapitányról, hogy egy bizonyitvány kiállitásánál mellőzte a körültekintést, rosszhiszemüleg járt el és kötelességét megszegte. A kir. törvényszék ma tárgyalta az ügyet s miután Almássy a ny. rendőrkapitánytól — kit a fegyelmi eljárás során is felmentettek — nyilvános bocsánatot kért s miután ugy a sértett, mint a vádhatóság képviselője viszavonta a panaszt, illetve elejtette a vádat: a kir. törvényszék a további eljárást beszüntette.

— **Az a kloaka ügy.** Mindenki előtt ismeretes, hisz a külföldet is bejárta annak idején a hir, hogy a Székesfehérvári Friss Ujság „szenzációs" leleplezést közölt a székesfehérvári fiatal leányok nagyrészéről. Több cikk jelent meg nevezett lapban erről a nem dicsteljes témáról s e cikkek egyikében Denkovits János vendéglősről és nejéről, illetve az ő vendéglőjükről iszonyu dolgokat állitott. Denkovicsék ezért beperelték a cikk szerzőjét, Kelemen Bélát, akinek ügyében a kir. törvényszék ma délelőtt tartotta meg a főtárgyalást.

Vádlott beismerte a szerzőséget s azt mondta, hogy közérdekből igazat irt és bizonyitani kiván. Igaza bizonyitására Simon és Zavaros rendőrkapitányokat is belekeverte ügyébe. A biróság a tárgyalást mindaddigra felfüggesztette, mig az ügyészségnél Denkovicsék ellen folyamatban levő ügy befejezést nem nyer.

Ugyancsak a kloaka ügyből kifolyólag egy 20 éves leány tett panaszt Kelemen Béla ellen, mert — mint mondta — az ujságban levő S. Ilona alatt mindenki őt értette. Ez gyenge kis vád, amely alól vádlottat természetesen felmentették.

! **Fogak** Kovács Dezső műfogászati termében Székesfehérvár (Rózsa-u. 5 sz. a. I. emelet Zirci templommal szemben.) !

— **Az érdi kasszafurók.** Érden szombaton éjjel — miként ottani tudósitónk irja — az ujonnan felavatott községházán éjjeli látogatók viziteltek. Névjegyet, az általános szokástól eltérőleg, nem hagytak ott. Annyit azonban utólag mégis sikerült megállapitani, hogy szörnyen kiváncsi emberek lehettek az illetők. Mindent tüzetesen megvizsgáltak s különösen az uj Wertheim-szekrény iránt tanusitottak nagyobb érdeklődést. Ugy voltak vele mint a gyermek a játékával meg akarták nézni, hogy mi van belül? E célból a fedőlapját több helyen megfurták, azonban a legérdekesebb helyig, a zöldhasu bankók és a fénylő, csengő sárgacsikók kicsiny lakosztályáig nem jutottak el. Azután a jegyző iróasztalának fiókját nyitották fel. Szétszórták az ottlevő iratokat, földhöz vagdalták az üres dobozokat, pénzt azonban nem vittek el azon egyszerü okból, mert itt nem is volt. Az éjjeli látogatást csak másnap vették észre. Sem az ajtóban, sem az ablakon nem láthatók külerőszak nyomai s igy a betörők vagy álkulccsal jutottak a hivatalos helyiségbe, vagy alkonyatkor, kapuzárás előtt elrejtőztek az épületben. A csendőrök melegen érdeklődnek az éjjel vizitelő urak személyes kiléte iránt.

— **Sulyos balesetek.** Göböljárásról a következő szomoru hireket közlik:

A Ferencmajorban szolgált, Tamásy József kisbéres, életerős, 19 éves legény. Ezt a legénykét f. hó 23-án kirendelték az iparvasuthoz, amely cukorrépát szállit. A járatlan fiu egy ideig igazitotta a váltót ugy, ahogy. Később már sürübben jöttek a kocsik, a nagy kapkodásban fejét vesztette, nem vigvázott eléggé s az egyik megrakott kocsi elkapta a ruháját. A többi pillanatok müve volt. A kocsi a legényt beszoritotta a

00000680

raktárépülethez és a falhoz nyomta. Mire a munkások összefutottak és a kocsit megállítva kiszedték alóla, egy roncs volt az egész ember. Irtózat volt ránézni. Vállperece összetört, mellkasa összezuzódott, feje összeroppant, a fülei leszakadtak. Arcáról a hus levált és véres cafatokban lógott le. A félhalott ember roncsot az Irgalmasok kórházába szállitották. Felépüléséhez kevés a remény.

Kazlat raktak a napokban Gőböljáráson. A háromemeletes állvány legtetején dolgozott Mészáros Erzsébet 18 éves napszámosleány. Egyszer tulnagyot lenditett a szalmacsomón és egyensulyt vesztve lezuhant. Esés közben az állványt összetartó vasszög beleakadt a ballábába s azt a térdtől kezdve borzalmasan felhasitotta. Az összecsődült munkások iszonyodva nézték a vérben fetrengő leányt, ki egyik ájulásból a másikbaesett. Az urodalmi orvos alig tudtaa vérzést elállítani s igy az elvérzést megakadályozni.

Ugyanekkor az állványon dolgozott Szabó Róza 19 éves munkásnő is. Látta Mészáros Erzsébetet lezuhanni, ijedtében utána kapott s ő maga is lezuhant. Két helyen letörött a ballába. Budapesten, az Irgalmasok kórházában ápolják. Mészáros Erzsébetet ugyancsak Budapesre, az Erzsébet kórházba szállitották.

Rugós ló volt Kovács György 18 éves lovász keze alatt Gőböljáráson. A napokban, tisztogatás közben a veszedelmes ló ugy rugta meg a szegény fiu balkezét, hogy az a vállából kificamodott s azonkivül el is törött.

Emberhust őrölt a malom, a Gőböljárás gazdasági malmában. Mocsáry István molnárlegény keze valahogy a gyorsan pergő malomkő közé került, mikor az őrlemény finomságát tapogatta. A sátán motollája a szerencsétlennek jobb kezefejét, mint a buzaszemet, összemorzsolta és levágta. Szegény ember teljes életére nyomorék marad. Pestre vitték, az Irgalmasok kórházába.

— **Öngyilkos fiatalember.** Molnár Lajos 23 éves baranyamágocsi segédjegyző — néhai Molnár Lajos volt városi rendőr fia — ma délben Baranyamágocson agyonlőtte magát. Nyomban meghal. Tettének oka ismeretien.

— **Pályázat.** A posta- távirda- és távbeszélő kezelési szolgálatban való kiképzés céljából a m. kir. posta- távirda- és távbeszélő hivatalokhoz növendékek vétetnek fel. Növendékké felvetelért azon magyar honos ifjak pályázhatnak, kik a magyar nyelvet, (a horvát-szlavonországi illetőségüek a horvát nyelvet) szóban és irásban birják: továbbá a középiskola IV. vagy ezzel egyenlőrangu más iskola megfelelő osztályát hazai tanintézetben sikerrel végezték, 14 évesnél nem fiatalabbak és 16 évesnél nem idősebbek; az iskola bevégzése és növendékké felvétel között azonban legfeljebb egy évi megszakitás lehet, mely esetben hitelesen igazolni kell, hogy ezen egy év alatt az illető hol tartózkodott és mivel foglalkozott. Ezen feltételeken kivül a pályázók községi erkölcsi bizonyitvánnyal feddhetetlen magaviseletüket, közhatósági orvosi bizonyitvánnyal pedig ép és egészséges, a posta-távirda- és távbeszélő szolgálatra testileg alkalmas voltukat is igazolni tartoznak. A fölvételért sajátkezüleg irt, ivenként egy koronás pénzügyi bélyeggel ellátott és a fent elősorolt feltételeket igazoló okmányokkal felszerelt kérvénynyel 1911 évi december 31-ig lehet folyamodni. A kérvény az illető posta- és távirdaigazgatósághoz cimezve azon posta- és távirdahivatalnál nyujtandó be, hová folyamodó növendékké felvételét óhajtja. A folyamodványokra a szülőknek, illetve árváknál a gyámnak beleegyező nyilatkozata is reávezetendő. Mely kincstári és mely nem kincstári posta-távirdahivatalok vannak növendékek felvételére felhatalmazva, arra nézve bármelyik posta- és távirdaigazgatóság, illetve hivatal tájékozást nyujt. Budapesti posta- és távirdahivataloknál kiképzésre csak oly növendékek vehetők fel, kik helyben szülőiknél, vagy rokonaiknál laknak. A felvett növendékek kötelesek a szolgálatot az értesités kézhezvétele után legkésőbb 1912 évi február hó 1-én megkezdeni. A növendékek 18 éves életkoruk betöltéseig gyakorlati kiképzés alatt állanak, ezen kiképzés első félévében semmiféle javadalmazásban nem részesülnek; az első év második felben azonban kincstári posta- és távirdahivataloknál havi 20 korona, a második évben havi 30 korona, a harmadik évben havi 45 korona és a negyedik évben havi 60 korona napidijátalányt kapnak. Nem kincstári posta- távirdahivataloknál a dijazás a növendék és postamester között szabad egyezkedés tárgya. Az oktatásért azonban a postamesternek nem szabad dijat szedni. A növendékek 18 éves életkoruk betöltése után a posta- és távirdaigazgatóság székhelyén vizsgára bocsájtatnak, a vizsga sikeres letétele által posta távirda-kezelők, illetve a szervezési szabályokban részükre rendszeresitett állásokra nyernek minősültséget és kineveztetésükig részint kincstári, részint nem kincstári posta- és távirdahivatalnál nyernek alkalmazást. A kincstári posta- és távirdahivataloknál alkalmazottak a dijnokok részére megállapitott napidijat élvezik.

— **Megbüntetett korcsmárosok.** Mint tudvalevő, a rendőrség több helybeli kocsmárost és vendéglőst büntetett meg, e ezt a szőlészeti és borászati felügyelő megfellebbezett sulyosbitásért. Minthogy a tanács a rendőrség büntetését helybenhagyta, a felügyelő a miniszteriumhoz fordult sulyosbitásért.

— **A mentők munkája.** Városunknak emberjóléti intézménye, az önkéntes mentők egyesülete éjjel-nappal teljesit szolgálatot embertársaink életének, egészségének megmentésére. Munkájukról ezentul minden egyes alkalommal beszámolunk az általuk kiadott jelentések alapján.

Alkohol. Folyó hó 25-én Sós Ferenc tabajdi lakos alkoholmérgezéssel a rendőrségre szállittatott.

Revolver. Volf Lajos pincér a vasuti állomásról jövet folyó hó 25-én délután a Polgári Lövölde előtt egy 6 mm. flobert-pisztollyal jobb mutatóujját meglőtte. Sebét a mentők az őrségen kötöztek be.

Kés. Saly Nándor mészáros az őrségen jelentkezett bal kéztő izületén levő vágott sebével, bekötözés után gyalog távozott.

Elmebeteg. Udvardi Józsefné elmebeteg a rendőrkapitányság intézkedésére Budapestre való felszállitás miatt a Szent-György kórházból a mentők utján a rendőrségre szállittatott.

— **Tolvaj.** Bogyay Andor helybeli füszerkereskedő feljelentést tett mindenese, Illés József ellen azért, mert nevezett 23 napig tartó szolgálati ideje alatt éjjelenkint a pincén keresztül bejárt a raktárba, az üzletbe és onnan pénzt, cigarettát, szivart, bélyegeket, levelezőlapokat, konyakot, likört, szalámit stb. mintegy 600 korona értékben ellopott. A rendőrség átvizsgálván Illés József kofferjét, abban szerumfecskendőt, flastromot, orvosi műtőkéseket, különféle orvosságokat talált, amelyeket nevezett mindenes Czollner László gyógyszerésztől lopott el, ahol előzőleg volt alkalmazásban. A rendőrség a tolvaj mindenest aki a lopásokat beismeri, letartóztatta.

— **A Ceres-dijkiirás** ügyében a pályázati biróság Bécsben már egybegyült és sok 1000 pályázat áttekintésével foglalkozik. Hess Adolf tanár ur, cs. kir. igazgató és az ipariskolák legfölsőbb szakfelügyelője oly szives volt a pályázati biróság elnökségét elvállalni, amelyhez kivüle még Richter Lotti kisasszony, egy ismert szakácskönyv szerzője valamint elöljárónője egy engedélyezett főzőiskolának. Powondra J. Joan, Ausztria szakácsegyesületének az elnöke, Räder György, hirdetési szakértő Berlin, Kunze József, az aussigi Schicht György r. t. meghatalmazottja, Wenzl Camillo, az aussigi Schicht György r. t. propagandaosztályának vezetője is tartozik. A 30,000 koronás Ceres-dijkiirásra vonatkozó pályázatok beküldési határideje tudvalevőleg 1911. december 1-éig lett meghosszabbitva.

— **Anyakönyvi kimutatás.** *Születés.* Született: Törvényes fiu 18, törvényes leány 20, törvénytelen fiu, törvénytelen leány összesen: 30. Halálozás. *Elhalt*: Törvényes fiu 5, törvényes leány 5, törvénytelen fiu, törvénytelen leány, férfi 8, nő 10, összesen 38 E szerint a születés a halálozást 10-el multa felül.

Elhaltak: Dieterich Berta, r. k., magánzónő, 78 éves, Megyeháztér 3. Molnár Györgyné, Balog Erzsébet, r. k., 59 éves, Széchenyi-u., 66. Özv. Kozák Ignácné-Filó Anna, r. k. kisbirtokosnő, 62 éves, Gyár-u., 26. Liszits Alajos, r. k. kisbirtokos, 59 éves, Felsőkirálysor, 9. Müller János, r. k. 9 éves Seregélyesi-ut, 1. Tóth László, r. k. 3 éves, Tobak-u, 15. Majer Jánosné-Pap Katalin r. k., 47 éves, Selyem u., 3. Lits Katalin, r. k., 13 hónapos, Öreg-u., 47. Hirtling József, r. k. 2 napos, Széchenyi-u., 78. Bernát Irén r. k. 17 éves Deák Ferenc-u., 9. Ifju Amália, r. k. 58 éves, Csapó-u., 6. Langmár Ilona, r. k. 3 hónapos, Almássy-telep. Körtvélyes Pál, i. k., bérkocsis-segéd, 42 éves. Seregélyesi-ut, 1. Scherer Terézia, r. k., 16 éves Vörösmarty-tér 10. Oláh István, ref., cs. kir. 69. gyalogezredbeli gyalogos, 22 éves, Budai-ut 33. Özv. Frouth Adolfné Pástétom Julianna, r. k. 72 éves, Sütő-u., 23. Fuják Mária, r. k. 27 napos, Öregyhegy, Fiskális-dülő. Cseh Erzsébet. ref., napszámosnő, 23 éves, Seregélyesi-ut 1. Lehota György, r. k., napszámos, 63 éves, Seregélyesi-ut, 1. Fehér Katalin, r. k. varrónő, 63 éves, Vörösmarty-tér, 3, Keller Mária, r. k., 4 éves, Szárazrét. Király István, r. k. kisbirtokos, 66 éves, Öreg-u. 20. Keller Gyula, r. k., nyug. tanitó, 58 éves, Seregélyesi-ut 1. Hütter Erzsébet, r. k. 17 napos, Széchenyi-u. 90. Tatai István, r. k. 1 órás, Öreg u. 2. Siba Mihály, r. k., napszámos, 73 éves, Seregélyesi-ut. 1. Tot János, r. k. napszámos, 73 éves, Seregélyesi-ut, 1. Kaviak Ferenc-János, r. k. 2 hónapos, Halász-u, 2. Özv. Györe Jánosné Virág Julianna, r. k. kéregető, 78 éves Selyem-utca 27.

Kihirdetések: Spitzer József izr. divatáru kereskedősegéd és Singer Vilma, izr. varrónő, Székesfehérvár. Izsó Mihály r. k., gazdasági cseléd, Atya-puszta és Török Mária r. k. Székesfehérvár. Weisz Leó izr., varrógép kereskedő és Auerbach Hermin izr., Székesfehérvár.

Felhivás! „Nyitrán letelepedvén, összeköttetéseimnél fogva módomban áll a földbirtokos és földbérlő uraknak a jövő évre olcsó summás munkásokat leszerződtetni. A summások szerződése velem közlendő. Cimem: Bucsányi I. intéző, Nyitra Tábor-út 5-ik szám.“

Szerkesztői üzenet.

—. V. szerint az ügy Cs-ra nem vonatkozik.

Szerdán este az
„ELIT“
kávéházban
KATONAZENE.
Kitünő italok rendkivüli pontos kiszolgás.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában Székesfehérvárott.

00000681